

ІНСТРУМЕНТИ ТА КАНАЛИ РОЗКРИТТЯ ЦЕНТРАЛЬНИМ БАНКОМ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ

©А. О. Закутня, 2015

Досвід зарубіжних країн у проведенні грошово-кредитної політики (далі – ГКП) та регулюванні банківської системи свідчить, що транспарентність діяльності центрального банку, налагоджена система комунікацій з фінансовим ринком та високий ступінь довіри його учасників до центрального банку сприяє досягненню визначених регулятором цілей. Цінним у даному контексті видається досвід центральних банків таких розвинених країн світу як США, Японія, Швеція, Англія, а також країн Єврозони, які протягом багатьох років активно використовують канали комунікації з суб'єктами фінансових ринків для впливу на кон'юнктуру даних ринків.

За результатом критичного опрацювання літературних джерел нами узагальнено типи транспарентності грошово-кредитної політики (ГКП) центрального банку:

- оприлюднення цілей ГКП (political transparency) – розкриття інформація про цілі та кількісні орієнтири ГКП.
- відкритість економічних даних (economic transparency) – публічність макроекономічних даних, моделей та прогнозів, що використовуються під час прийняття рішень;
- публічність процедур ГКП (procedural transparency) – розкриття інформації про внутрішні процеси прийняття рішень, включаючи стенограми, протоколи або звіти комітету по ГКП;
- прозорість способів реалізації ГКП (policy transparency) – оприлюднення інформації про заходи щодо досягнення цілей ГКП;
- операційна відкритість (operational transparency) – розкриття інформації про результати і ефекти політики, помилки і витрати регулювання [1, 2].

Центральні банки підтримують зв'язок з населенням за допомогою широкого кола інформаційних інструментів: виступів керівництва, прес-релізів, надання інформації через теле- та радіоканали, сторінки в мережі Інтернет, періодичні видання і т.д. Конкретний інструмент розрахований, у першу чергу, на певну аудиторію і на розкриття певного типу інформації. Як наслідок, різні аспекти ГКП мають висвітлюватися на різних рівнях в частині стилю викладу, деталізації інформації, використовуваних інформаційних інструментів. Сукупність інструментів в ідеалі повинна охоплювати всю аудиторію країни: від домашніх господарств до професійних гравців на фінансових ринках. Нами було систематизовано перелік інструментів та каналів розкриття інформації (таблиця 1).

Таблиця 1 – Порядок розкриття інформації центральним банком

Інструмент	Інформація, що підлягає розкриттю	Канал розкриття
Прес-реліз	Рішення прийняте, стосовно ГКП, його пояснення, розподіл голосів	Інтернет, друковані видання
Прес-конференція	Пояснення рішень щодо ГКП, оцінка поточної економічної ситуації, прогноз майбутнього розвитку, інші коментарі	Безпосередній контакт, радіо, телебачення
Стенограма прес-конференції		Інтернет, друк. видання
Публікація протоколів засідань Ради директорів	Інформація про хід зустрічі, питання, що розглядалися, прийняті рішення	Інтернет, друковані видання
Публікація інформації щодо розподілу голосів на засіданні	Статистика голосування, розподіл голосів «за», «проти» та інших точок зору	

Продовження таблиці 1

Інструмент	Інформація, що підлягає розкриттю	Канал розкриття
Звіти (місячні, квартальні, річні)	Аналіз ГКП, економічної ситуації в країні, прогноз майбутнього розвитку	Інтернет, друковані видання
Публікація прогнозів	Прогнозні значення ключових макроекономічних та фінансових показників	
Публікація статистичних даних	Макроекономічна та банківська статистика	
Інтерв'ю	Ключові проблеми ГКП	Безпосередній контакт, радіо, телебачення
Публічні виступи	Оголошення дій грошової влади, професійної думки та оцінки центрального банку	Безпосередній контакт, радіо, телебачення, сайт, друковані видання
Брифінг		Зустріч з журналістами
Публікацій досліджень		Сайт у мережі Інтернет, друковані видання
Публічні дискусії, круглі столи, обговорення, науково-практичні конференції	Дослідження щодо загальних питань ГКП та інших питань	Безпосередній контакт з представниками ЗМІ
Проведення конкурсів, олімпіад	Загальні відомості про ГКП	Безпосередня взаємодія

Джерело: складено автором на основі [2, 3, сайти центральних банків країн світу]

Отже, комунікаційна політика центрального банку повинна бути системною і відповідати поточним реаліям, оскільки стосується інтересів кожного економічного агента. У результаті систематизації переліку інструментів та каналів розкриття інформації нами зроблено висновок про наявність широкого діапазону інструментів інформаційної політики, який необхідний для того, щоб з мінімальними спотвореннями донести до суспільства зміст ГКП.

1. Geraats, P. *Why Adopt Transparency? The Publication of Central Bank Forecasts* [Electronic resource] / P. Geraats // *ECB Working Paper*. – 2001. – №41. – Access : <http://ideas.repec.org/p/ecb/ecbwps/20010041.html>.

2. Dincer, N. *Central Bank Transparency and Independence: Updates and New Measures* [Electronic resource] / N. Dincer, B. Eichengreen // *BOK Working Paper*. – 2013. – №21. – Access : http://media.hotnews.ro/media_server1/document-2013-09-16-15587972-0-bok-13-21-1.pdf.

3. Issing, O. *Communication, Transparency, Accountability: Monetary Policy in the Twenty-First Century* [Electronic resource] / O. Issing // *Federal Reserve Bank of St. Louis Review*. – 2005. – №2. – Access : <https://research.stlouisfed.org/publications/review/05/03/part1/Issing.pdf>.